

ARTS ESCÈNIQUES I DANSA

4T ESO

INTRODUCCIÓ

L'àrea d'Arts Escèniques i Dansa comprén les disciplines destinades a l'estudi i la pràctica de qualsevol obra escènica. Tant la dramatització com la dansa són manifestacions artístiques vinculades a un espai escènic, cosa que implica una representació i un públic. Com la resta de llenguatges artístics, constitueixen un dels trets fonamentals d'una cultura. La història de les civilitzacions es veu reflectida en les diferents manifestacions escèniques des de l'antiguitat fins als nostres dies. La seua funció, principalment ritual i purificadora en els seus orígens, s'ha enriquit notablement al llarg del temps incorporant noves opcions en tots els àmbits. En les societats modernes, obertes i democràtiques, les tècniques i les regles d'ús han evolucionat i generat noves estratègies expressives. Actualment s'utilitzen les arts escèniques de maneres molt diverses, tant des del punt de vista del públic com dels intèrprets: per a reflexionar, comprendre's, evolucionar i relacionar-se entre si, entre moltes altres opcions.

En la societat de la informació i la comunicació els nous mitjans tecnològics (Internet, dispositius mòbils, videojocs, etc.) afavorixen l'expansió del teatre i la dansa pel fet d'haver-se multiplicat les opcions i les vies per a consumir-los i gaudir-ne. El sistema educatiu ha de promoure l'ús creatiu, responsable i crític per part de l'alumnat d'eixes noves eines tecnològiques en constant renovació, tant com a consumidors com a productors.

Les arts escèniques permeten expressar i comunicar idees, sentiments i vivències. La seua presència en l'educació és fonamental ja que contribueixen al desenrotllament humà d'una manera holística, ja que integren l'ús del cos, la veu i la mirada en un espai i un temps determinat. Al seu torn, les arts escèniques es nodriuen de llenguatges diversos, com la literatura, la música, la plàstica i el llenguatge audiovisual, cosa que permet fer-ne l'enfocament interdisciplinari. Per tot això, la matèria afavorix el desenrotllament cognitiu, afectiu i psicomotor de l'alumnat. La formació escènica activa processos com la percepció, atenció, concentració i memòria. Promou l'autoconeixement i la maduresa emocional, aspectes fonamentals per a refermar la pròpia identitat. La interpretació actoral i/o de dansa augmenta la sensibilitat estètica i la consciència corporal, i contribueix al desenrotllament de valors individuals com l'esforç, la constància, la disciplina o la presa de decisions. Per la seua banda, el treball grupal promou el respecte a l'altre, el compromís amb el grup i l'assumpció de responsabilitats individuals i col·lectives.

La matèria posa atenció especial en la dansa pel fet de ser l'adolescència un moment clau del desenrotllament, quan les arts del moviment poden ser d'una gran ajuda per a aconseguir l'autonomia personal i la integració social del jove alumne. La dansa facilita el procés de maduresa biològica (per mitjà de la construcció del nou esquema corporal a través de la consciència corporal i el desenrotllament de capacitats físiques), la maduresa psicològica (reafirmant l'autoimatge i l'autoestima) i també la maduresa social cap a l'etapa adulta (promovent l'autonomia i la socialització des d'una comunicació no verbal).

La matèria té dos principals contextos d'aplicació. D'una banda, el context personal des de la dimensió humanitzadora de les arts, i d'una altra, un context públic i social, ja que tant l'estudi i pràctica de les arts escèniques com l'assistència a representacions relacionen l'alumne amb l'entorn, i l'ajuden a entendre millor el món que l'envolta a través de la cultura. També està relacionada amb contextos acadèmics i professionals, i és una primera presa de contacte excel·lent per a l'alumnat que vullga seguir un itinerari acadèmic artístic o una formació professional especialitzada; a més de dotar l'alumnat d'habilitats necessàries en altres branques professionals, com la social, l'educació física, humanitats (psicologia, filologia, història, docència), etc.. D'altra banda, la inclusió de les arts escèniques com a matèria optativa afavorix la motivació de l'alumnat de Secundària per la seua metodologia lúdica, per la vinculació afectiva que es crea en el grup i per tindre un objectiu pràctic directe: la representació. Tot això fa que s'establisca una relació interpersonal de proximitat i confiança entre els estudiants i el docent.

Enfront del caràcter més global de les arts escèniques i la dansa en Primària, en què la matèria està integrada dins d'altres assignatures d'una manera general, el plantejament en Secundària permet un enfocament més diferenciat a l'hora de comprendre les distintes manifestacions escèniques, tenint en compte el major nivell d'abstracció de l'alumnat. Esta diferenciació no impedit, no obstant això, que l'enfocament de la matèria siga vivencial i pràctic, treballant tots els continguts des del paradigma d'“aprendre fent”. Els elements del currículum bàsic s'han organitzat en els blocs Arts escèniques, Teatre, Dansa, Altres arts escèniques i Comú i transversal. Tots estos estan relacionats entre si, ja que compartixen múltiples elements, però esta divisió permet fer més abordable el seu estudi. El bloc Arts escèniques relaciona les arts escèniques entre si, i amb la cultura i la història. Promou el coneixement d'obres escèniques del patrimoni espanyol i universal, i fomenta el respecte, la tolerància i la solidaritat tant cap als companys, gràcies a la metodologia col·laborativa, com cap a l'art d'altres cultures i societats. El bloc Teatre inclou una aproximació als diferents estils i gèneres teatrals, i la improvisació i la interpretació teatral a través de l'expressió vocal i corporal. Això permet a l'alumnat representar diferents situacions i personatges de manera creativa utilitzant una tècnica adequada. En el bloc Dansa es descobreix la dansa a través del reconeixement dels diferents estils, junt amb la improvisació i la creació coreogràfica atenent la consciència corporal i el condicionament psicomotor. El bloc Altres arts escèniques presenta recursos i característiques d'altres arts escèniques, valorant la hibridació de llenguatges i l'ús de noves tecnologies aplicades a l'escena. Finalment, el bloc Comú i transversal aporta elements comuns a totes les àrees per al desenrotllament de les competències transversals, complementant els mateixos continguts de la matèria.

D'altra banda, estos blocs es vertebreren sobre tres eixos fonamentals:

Un eix teóricoconceptual centrat en el coneixement dels fonaments històrics i estètics de les diverses manifestacions escèniques i també la contextualització de les obres artístiques més representatives. Preveu els diversos àmbits professionals vinculats a les arts escèniques (artísticointerpretatiu, creatiu, educatiu, socials i terapèutics) així com els diversos elements arquitectònics dels edificis teatrals i distintes les fases de producció d'un procés creatiu escènic. Estos coneixements conceptuals contribuiran a augmentar el patrimoni cultural especialitzat de l'alumnat així la seua capacitat d'anàlisi, reflexió i crítica. Això li permetrà formular opinions ben argumentades sobre temes relacionats amb la matèria.

Un eix practicoexpressiu basat en l'adquisició de destreses relacionades amb la interpretació pròpia del teatre, la dansa i d'altres arts escèniques. Es desenrotllen aprenentatges significatius a través de continguts procedimentals de caràcter cíclic i progressiu que asseguren el coneixement i aplicació de les diferents tècniques actorals i de dansa. La seua orientació propedèutica partix dels principis, teories, estils i elements característics de cada disciplina artística per a desenrotllar les capacitats físiques, tècniques i interpretatives de l'alumne.

Un eix creativoartístic per mitjà de la realització d'improvisacions i també la composició coreogràfica i d'escenes dramàtiques. L'organització de projectes d'escenificació permet el desenrotllament de les capacitats creatives i expressives de l'alumne a través de l'ús dels diferents llenguatges escènics. A això cal afegir-hi l'acostament a l'alumnat dels diversos elements d'escenificació (espai escènic, sonor, luminotècnia, caracterització), cosa que afavorix l'apreciació de la influència i interdependència amb altres arts.

A causa d'este caràcter integral, l'àrea contribueix al desenrotllament de totes les competències clau, però sobretot a la competència consciència i expressions culturals. Permet una millor comprensió del fet escènic i gaudir d'este a través dels processos d'expressió. El contacte amb les principals obres de distints períodes i estils, per a conèixer-ne les característiques i les relacions amb la societat en què es creen, promou la creació d'una identitat cultural. D'altra banda, es potencien actituds obertes i respectuoses, que estableixen connexions amb altres llenguatges artístics. També contribueix a la competència sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, pel fet de posar en joc habilitats de planificació, innovació i gestió de projectes a través del desenrotllament de la imaginació i la creativitat. En els molts projectes possibles per a desenrotllar es promouen habilitats com ara l'assumpció de riscos, la resolució de problemes, la perseverança, el sentit de la responsabilitat, l'autoavaluació i la capacitat de lideratge, factors clau per a l'adquisició d'esta competència. Respecte a la competència de comunicació lingüística, desenrotlla destreses, tant per a l'obtenció d'informació a través de la lectura a partir de fonts diverses i la producció de textos en diferents formats, com per a expressar fets, sentiments o opinions a través de l'escriptura, l'escolta i el diàleg.

D'altra banda, en la mesura que constitueixen llenguatges amb un codi propi, les arts escèniques contribueixen a l'aprenentatge d'un vocabulari bàsic. Quant a la competència digital, es desenrotlla a través de la cerca i selecció d'informació sobre les arts escèniques, a través dels mitjans i fonts adequats. També per mitjà del coneixement i aplicació de les tècniques d'edició digital, diferenciant els distints formats de vídeo. D'altra banda, es potencia l'ús de les diferents formes de comunicació quant a la creació i difusió de continguts escènics, tenint en compte qüestions ètiques com la identitat digital, els drets d'autor i les llicències d'ús. Les competències socials i cíviques es desenrotllen d'una manera molt notable en l'eix teóricoconceptual de la matèria. La participació en activitats escèniques de representació i creació en grup promou l'adquisició d'habilitats socials. La matèria contribueix a desenrotllar la pròpia identitat cultural, i l'estima de l'alumnat pel seu entorn artístic. Per la seua banda, la presa de contacte amb una àmplia varietat d'obres afavorix el coneixement de diferents cultures, i desenrotlla la tolerància i la superació de prejudis. Al seu torn la competència aprendre a aprendre, amb els seus components de motivació intrínseca, organització, gestió, planificació estratègica i l'aprenentatge en grup s'adquirix a través dels eixos practicointerpretatiu i creativoartístic.

Quant als elements transversals, estan implícits d'alguna manera amb diversos continguts i criteris d'avaluació de l'àrea. La comprensió lectora, i també l'expressió oral i l'expressió escrita, estan presents en la mesura que reforcen i complementen, des del llenguatge verbal, els processos d'adquisició dels llenguatges escènics. Respecte a la comunicació audiovisual, està molt present per l'existència de nombrosos recursos específics en suport audiovisual. Igualment, elements com l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional es treballen per mitjà de la realització de projectes diversos en què el treball col·laboratiu és la metodologia clau i en els quals el respecte i els valors cívics són essencials per a aconseguir un bon resultat. L'àrea contribueix també a desenrotllar altres elements transversals com cuidar la salut física, mental i emocional, el respecte a la diversitat cultural, la sensibilització cap als estereotips de gènere i els diferents rols socials al llarg de la història.

En la societat de la informació i la comunicació els sistemes educatius han de donar resposta a les necessitats dels ciutadans del segle XXI. Per això, en línia amb les recomanacions del Parlament Europeu, han d'incorporar-se plantejaments metodològics coherents amb el desenrotllament de les competències, les quals han d'integrar-se amb la resta d'elements curriculars per a propiciar una renovació de la pràctica docent. Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació que han de suposar un canvi en el paper de l'alumnat com a protagonista del seu aprenentatge. La competència es considera com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en la realització de tasques. El rol del docent ha d'orientar-se al disseny de situacions d'aprenentatge que afavorisquen l'aplicació dels coneixements apresos per l'alumnat.

L'aprenentatge competencial per la seua mateixa naturalesa requereix la integració dels diversos modes d'ensenyar i l'ús de diferents mètodes actius d'ensenyança: el treball cooperatiu, l'aprenentatge basat en projectes, l'estudi de casos, etc. Hui més que mai cal incorporar a les aules els últims avanços que desenrotllen les ciències de l'educació. Només així podrem consolidar el dret de tots i totes a la millor educació possible. Les arts escèniques han de treballar-se des d'un enfocament principalment pràctic i vivencial, que preveja diferents formes de treballar els continguts i superar les dificultats. Igual que en les altres matèries, no hi ha un model perfecte i únic. Cal considerar cada individu en la seua totalitat, tindre en compte els seus interessos, les seues característiques físiques i vocals, la seua personalitat, el seu estat anímic, etc. Un aspecte fonamental és la integració de tot l'alumnat i la creació d'un bon ambient de treball, per a això, cal fomentar el diàleg constant en l'aula i la reflexió compartida a partir de la pròpia experiència.

Els diferents blocs de continguts no han de seguir un orde cronològic en la seqüenciació del curs, sinó que han d'interrelacionar-se, treballant en una mateixa sessió continguts de diferents blocs. Així doncs, un exemple de sessió dins de l'eix expressiu podria començar per una posada a punt i sensibilització, seguida d'exercicis de moviment i expressivitat vocal i corporal, improvisacions dramàtiques i/o coreogràfiques i finalitzar amb la reflexió i posada en comú del que treballa. En estes sessions és recomanable la disposició circular, i que el docent participe de les activitats com un individu més, mostrant, en definitiva, que a pesar de posseir més experiència i coneixements tècnics està també immers en un procés de cerca i aprenentatge constant. D'esta manera, el professor es convertix en un referent d'implicació i desinhibició, cosa que resulta fonamental per a generar confiança i cohesió en el grup, i afavorix que l'alumne prenga consciència de la seua pròpia responsabilitat en el procés

d'aprenentatge i augmente el seu grau d'autonomia. Convé disposar d'una àmplia gamma de recursos didàctics materials, des d'una aula àmplia on poder desplaçar-se còmodament, sòl preparat o estoretes per al treball de sòl, material audiovisual i bibliogràfic, equip de so, etc. En la mesura que l'entorn ho permeta, és molt recomanable realitzar visites a un teatre i la recepció d'espectacles en viu.

L'avaluació ha de ser un procés continu d'obtenció d'informació per a la presa de decisions sobre la millora del binomi ensenyança/aprenentatge. Els criteris d'avaluació inclouen processos de diferent complexitat i fan referència a continguts de distint tipus. Estan redactats com a resultats d'aprenentatge amb l'objecte de possibilitar-ne l'avaluació en contextos reals, i aporten detalls sobre la naturalesa de l'execució, cosa que facilita el disseny de les situacions i proves d'avaluació. D'altra banda, els instruments d'avaluació han de ser variats en funció del tipus de continguts que s'avaluen (observació diària, rúbriques, mostra de pràctiques i processos, entrevista, escala de valoració, anecdotari, dossiers de docència, informes d'autoavaluació personal i col·lectiva, etc.) i observar la particularitat de cada alumne, evitant les proves homogènies.

Des de les arts escèniques s'han d'explorar les múltiples possibilitats de trobada amb la resta d'àrees i llenguatges, per a dissenyar tasques integrals multidisciplinàries. És temps de sumar-se a les noves propostes i enfocaments competencials incorporant nous elements sobre com ensenyar i avaluar. La interdisciplinarietat és un dels aspectes clau que, en general, fins ara no han estat ben resolts en la pràctica de l'aula. Cada dia és més urgent superar la parcel·lació del saber que implica la distribució en matèries, que no es correspon amb la realitat que envolta l'alumnat. El treball en equip del professorat i la realització de projectes creatius compartits, a pesar de la complexitat organitzativa que comporta, aporten un gran valor educatiu. Per això, les arts escèniques ofereixen el marc idoni per al treball conjunt d'un professorat que considera l'alumne com el verdader protagonista de l'educació.

Continguts i criteris d'avaluació de l'assignatura Arts Escèniques i Dansa

Curs 4t

Bloc 1: Arts escèniques. Curs 4t

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Principals manifestacions escèniques: dansa, teatre, circ, òpera, etc. Característiques bàsiques de les arts escèniques, i el seu origen, evolució i tendències actuals, i també les seues obres i figures més representatives. Correspondència de les arts escèniques entre si i amb altres branques de l'art. Funció de les arts escèniques en contextos diversos (actes de la vida quotidiana, espectacles, mitjans de comunicació, etc.). Elaboració de juís crítics i arguments sobre el paper de les arts escèniques en la vida. Els àmbits professionals relacionats amb les arts escèniques. (artísticointerpretatius, creatius, educatius, socials i terapèutics). Interés per promoure el coneixement i difusió de les obres escèniques, com a part del patrimoni espanyol i universal. Interés per conèixer i comprendre altres cultures i tendències artístiques. Potenciació de la desinhibició i l'espontaneïtat a través del joc dramàtic, dinàmiques de contacte i moviment creatiu.	BL1.1. Elaborar juís sobre la funció sociocultural de les arts escèniques en diverses èpoques i contextos, i promoure el manteniment i difusió d'obres escèniques com a part del patrimoni espanyol i universal. BL1.2. Explicar les aportacions de la dansa i el teatre a la millora de la salut física i psíquica, i al coneixement d'un mateix, i argumentar sobre les seues possibilitats com a mitjà d'expressió de sensacions, sentiments i idees. BL1.3. Analitzar de manera crítica espectacles de dansa, teatre i altres arts escèniques en els seus contextos socioculturals utilitzant diverses fonts d'informació, i expressar opinions fonamentades de manera oral i escrita.	CCLI CEC CSC CEC SIEE CEC CSC SIEE CSC

<p>Desenrotllament de les capacitats psicomotores i hàbits de vida saludables (nutrició, hidratació, relaxació i descans) per a un millor condicionament físic general.</p> <p>Reconeixement d'una alineació i higiene postural adequades per a la prevenció de possibles lesions vocals o corporals.</p> <p>Desenrotllament de la consciència corporal interna (escolta propioceptiva, control respiratori i percepció anímica).</p> <p>Pràctica de les tècniques interpretatives dramàtiques, cinestèsiques i musicals com a mitjà de desenrotllament individual, social i cultural a través de l'expressió d'accions, sensacions, sentiments i idees.</p> <p>Interés pel desenrotllament d'una personalitat autònoma i independent i acceptació del nostre cos i expressivitat..</p> <p>Coneixement bàsic de les parts d'un teatre i dels seus elements tècnics per mitjà de l'estudi teòric i la visita a un teatre de l'entorn.</p> <p>Les diferents àrees de treball (tècnica, estètica, creativa, de producció i de distribució) i les seues respectives fases dins d'un projecte escènic.</p> <p>Anàlisi crítica i debat sobre espectacles escènics, visionaments en viu o a través de gravacions audiovisuals, amb suport de fonts literàries i gràfiques.</p> <p>Estudi comparatiu de diverses propostes escèniques, atenent el format, context, estil, llenguatge, signes escènics, missatges, etc.</p> <p>Pràctica de joc i improvisacions, individuals i en grup manejant diversos llenguatges expressius (gest, text, veu, acció dramàtica, acció dansada) de manera simultània.</p> <p>Tècniques organitzatives i de gestió de recursos personals, materials i temporals aplicades a un projecte escènic.</p> <p>Estratègies creatives grupals fent ús del pensament divergent, la imaginació i la innovació.</p> <p>Foment de l'autonomia i responsabilitat individual cap a la cooperació, participació i interacció amb el grup i l'entorn, acceptant les diferències de gustos i criteris, i expressant opinions de manera assertiva.</p> <p>Estudi i posada en pràctica dels conceptes tecnicodisciplinars propis del teatre i la dansa relacionats amb l'expressió i la creativitat.</p> <p>Exercicis individuals i grupals de concentració i consciència corporal cinestèsica (grau de tensió-relaxació, pes, impuls, esquema corporal, orientació espacial i ritme).</p> <p>Pràctiques d'estimulació perceptiva, escolta grupal i relació espacial a través del diàleg no verbal amb els companys i l'entorn.</p>	<p>grupals assumint responsabilitats i distints rols i resoldre conflictes i discrepàncies a través del diàleg.</p> <p>BL1.5. Participar activament en representacions escèniques individuals i grupals aplicant destreses tècniques verbals i no verbals amb expressivitat per a augmentar-ne les possibilitats comunicatives.</p>	<p>CCLI CEC</p>
--	---	---------------------

Bloc 2: Teatre. Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Característiques dels diferents estils teatrals (teatre d'objectes, musical, textual,	BL2.1. Reconèixer els estils, gèneres i formes teatrals, a partir del visionament	CEC

<p>gestual...).</p> <p>Visionament i anàlisi d'obres teatrals en viu i/o a partir de gravacions</p> <p>Similituds i diferències entre els diferents gèneres teatrals (drama, comèdia...).</p> <p>Convencions teatrals: la quarta paret, l'espai i el temps teatrals, el personatge...</p> <p>Gaudi i valoració de les obres, gèneres i estils teatrals.</p> <p>Utilització de diversos recursos expressius (cos, veu i emoció), psicològics (rols socials, personalitats i conductes) i plàstics (caracterització i indumentària) per a la construcció de rols.</p> <p>Acostament a llenguatges com el mim i el teatre d'objectes (ús de titelles, màscares, etc.) per a ampliar el registre expressiu de moviment.</p> <p>Interés i gaudi per l'exploració de diferents registres vocals i corporals per mitjà de la imitació, el joc i el cant.</p> <p>Pràctica de la relaxació, respiració, vocalització, dicció i prosòdia.</p> <p>Pràctica de la ressonància i la projecció de la veu, en relació al moviment corporal.</p> <p>Principis bàsics del llenguatge no verbal. Consciència de la postura i el signe corporal.</p> <p>Treball amb el text. Estructura, intenció, subtext, paraules clau, ritme i pauses.</p> <p>Improvisacions dramàtiques individuals i en grup, lliures o a partir d'una pauta.</p> <p>Improvisacions dramàtiques partint de diferents estats (nerviosisme, cansament, ebrietat, etc.), emocions i intensitats.</p> <p>Interpretació d'escenes a partir de situacions amb conflicte dramàtic, atenent els objectius i circumstàncies donades dels personatges.</p> <p>Treball sobre la naturalitat en els gestos i accions, buscant la implicació orgànica del cos i la veu.</p> <p>Aplicació de tècniques creatives per a la generació de diversos materials: escenes, coreografies, àudios, vídeos, etc.</p> <p>Creació de personatges i rols, més enllà de tòpics, clixés i convencionalismes.</p>	<p>d'obres des de diverses fonts i contextos, i descriure'n les similituds i diferències a partir de l'anàlisi de les seues característiques.</p> <p>BL2.2. Representar en grup escenes o petites peces teatrals fent un ús adequat de la tècnica vocal i corporal per a la creació de personatges i l'assumpció de diferents rols dramàtics.</p> <p>BL2.3. Improvisar individualment i en grup seqüències i escenes teatrals lliures i pautades, aplicant els recursos expressius del cos i la veu i arriscant en les propostes, per damunt de clixés i convencionalismes.</p>	<p>CEC CCLI SIEE</p> <p>CEC CCLI SIEE</p>
--	---	---

Bloc 3: Dansa. Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Els estils de dansa com a llenguatges artístics i expressius. Les especialitats acadèmiques de la dansa (dansa clàssica, contemporània, espanyola i flamenc) i altres danses populars i urbanes.</p> <p>Recorregut històric de la dansa i estudi comparatiu entre els diferents estils de la dansa.</p> <p>Repertori d'elements fonamentals de cada estil de dansa (tècniques, passos, tendències, etc.)</p> <p>Diversos elements artístics (espai sonor, dramaturgia, caracterització, luminotècnia,</p>	<p>BL3.1. Analitzar les principals característiques de distintes danses i coreografies a partir del visionament d'obres des de diverses fonts i contextos, i reconèixer els estils, períodes i tendències a què pertanyen.</p> <p>BL3.2. Representar en grup seqüències de moviment, danses i material coreogràfic mostrant una correcta alineació de l'esquema corporal, i aplicar els factors de moviment optimitzant l'ús del cos en tot moment.</p>	<p>CEC</p> <p>CEC SIEE</p> <p>CEC</p>

<p>escenografia, etc.) característics de cada estil, temps i cultura presents en la dansa escènica.</p> <p>Visionament d'obres coreogràfiques tant en viu com a través de suport audiovisual.</p> <p>Consulta de material literari i gràfic sobre la dansa.</p> <p>Coneixement dels conceptes tecnicodisciplinars de dansa en relació a l'àrea de cos, espai i temps.</p> <p>Aprenentatge de la terminologia pròpia de la dansa acadèmica, les seues posicions i passos bàsics segons estils (moviments estàtics, desplaçaments, girs, bots, caigudes).</p> <p>Aplicació de la consciència corporal i alineació postural a una rutina de condicionament físic (control, elongació, resistència, velocitat, mobilitat articular, equilibri, propiorecepció i coordinació).</p> <p>Desenrotllament de la percepció musical per al reconeixement de les estructures rítmiques i melòdiques.</p> <p>Identificació i interiorització musical a través del cos (polsos, canvis rítmics, harmonies, cànon, repeticions, diàlegs musicals).</p> <p>Interpretació de seqüències de moviment i coreografies breus codificades utilitzant els factors de moviment (pes, flux, espai i temps).</p> <p>Representació de treballs coreogràfics individuals i col·lectius, de creació pròpia o aliena, amb èmfasi en la utilització correcta de l'espai i de la música.</p> <p>Tipus d'improvisacions lliures, pautades i/o codificades partint d'idees prèvies.</p> <p>Pràctiques de moviment espontani que configuren el llenguatge propi individual.</p> <p>Improvisacions per parelles atenent la sensació de contacte, pes, to muscular, ús dinàmic de l'espai i l'optimització de l'energia.</p> <p>Improvisacions en grup en què s'exploren les diferents dinàmiques de moviment (ímpuls, suspensió, desequilibri, caiguda, recuperació, etc.), els diferents nivells, espais i trajectòries.</p> <p>Improvisacions obertes (<i>jam-sessions</i>) amb especial atenció a l'escolta grupal i a l'espai pròxim i esfèric, combinant la consciència corporal interior i cinestèsica.</p> <p>Coneixement i pràctica de les fases de composició d'estructures coreogràfiques (inici, desenrotllament, final).</p> <p>Composició coreogràfica després de processos creatius iniciats des de diverses fonts d'inspiració procedents d'altres llenguatges (música, text, disseny de vestuari, objectes, material audiovisual i gràfic, etc.)</p>	<p>BL3.3. Improvisar seqüències de moviment, lliures i pautades, aplicant diferents dinàmiques i qualitats del moviment, i crear petites coreografies a partir de la relació amb altres llenguatges seguint les fases de composició coreogràfica.</p>	<p>CAA SIEE</p>
--	---	---------------------

Bloc 4: Altres arts escèniques. Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Característiques i recursos i d'altres arts escèniques com el circ (pallasso, cabaret, màgia, etc.) i la lírica (òpera, sarsuela, etc.).</p>	<p>BL4.1. Descriure les característiques d'altres arts escèniques i la seua evolució a partir del visionament d'obres, i aplicar-les en alguna pràctica utilitzant enfocaments</p>	<p>CEC</p>

<p>Pràctica d'exercicis bàsics d'acrobàcia individual i grupal on es treballa el control del pes i l'equilibri</p> <p>Característiques i recursos de la <i>performance</i> i de l'art conceptual, i la seua influència en les arts escèniques contemporànies (incursió de la realitat en l'escena, interacció i participació del públic, rebuig del concepte de representació i de formats convencionals).</p> <p>Ús creatiu de les noves tecnologies aplicades a l'escena.</p> <p>Valoració de la hibridació i contaminació de les arts escèniques amb altres llenguatges artístics (fotografia, audiovisuals, dansa teatre, teatre circ, vídeo dansa, <i>action painting</i>, etc.).</p>	de diverses tendències i combinant recursos de diferents llenguatges.	
--	---	--

Bloc 5: Elements transversals a la matèria. Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.</p> <p>Tipus de text: descriptius, instructius, expositius i de manera especial argumentatius.</p> <p>Planificació de textos orals.</p> <p>Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses.</p> <p>Normes gramatical.</p> <p>Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.).</p> <p>Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Glossari de termes conceptuals del nivell educatiu.</p> <p>Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.</p> <p>Tipus de text. Lectura i escriptura de textos narratius, descriptius, instructius, expositius i, de manera especial, argumentatius.</p> <p>Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.</p> <p>Formats de presentació.</p>	<p>BL5.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.2. Expressar oralment textos prèviament planificats, de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre'n de manera organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL5.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL5.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p> <p>BL5.5. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI</p>

<p>Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.).</p> <p>Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Estratègies de cerca i selecció de la informació.</p> <p>Procediments de síntesi de la informació.</p> <p>Procediments de presentació de contingut.</p> <p>Procediments de citació i paràfrasi.</p> <p>Bibliografia i bibliografia web.</p> <p>Iniciativa i innovació</p> <p>Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats</p> <p>Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.</p> <p>Pensament alternatiu.</p> <p>Sentit crític.</p> <p>Pensament mitjans-fi.</p> <p>Estratègies de planificació, organització i gestió.</p> <p>Selecció de la informació tècnica i recursos materials.</p> <p>Estratègies de supervisió i resolució de problemes.</p> <p>Avaluació de processos i resultats.</p> <p>Valoració de l'error com a oportunitat.</p> <p>Habilitats de comunicació.</p> <p>Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea.</p> <p>Autoconeixement d'aptituds i interessos.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions.</p> <p>Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques.</p> <p>Assumpció de distints rols en equips de treball.</p> <p>Pensament de perspectiva.</p> <p>Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.</p> <p>Tècniques d'escolta activa.</p> <p>Diàleg igualitari.</p> <p>Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu.</p> <p>Eines digitals de cerca i visualització.</p>	<p>digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, atenent-ne els aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre'n de manera organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL5.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de manera contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar-ne els coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant-ne adequadament la procedència.</p> <p>BL5.8. Realitzar de manera eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent-ne conscient de les fortaleces i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.</p> <p>BL5.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-ho a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de manera personal els resultats obtinguts.</p> <p>BL5.10. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les seues pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.</p> <p>BL5.11. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CSC</p> <p>SIEE</p>
---	--	--

<p>Cerca en blogs, <i>wikis</i>, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades, etc. Estratègies de filtratge en la cerca de la informació. Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p> <p>Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i contrast d'informació.</p> <p>Organització de la informació seguint diferents criteris.</p> <p>Ús de les eines més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc.</p> <p>Compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic.</p> <p>Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servicis de la web social com <i>blogs</i>, <i>wikis</i>, fòrums, etc.</p> <p>Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p> <p>Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció d'este.</p> <p>Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup.</p> <p>Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text.</p> <p>Disseny de presentacions multimèdia.</p> <p>Tractament de la imatge.</p> <p>Producció senzilla d'àudio i vídeo.</p> <p>Eines de producció digital en la web.</p> <p>Drets d'autor i llicències de publicació.</p>	<p>assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, donar suport a companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BL5.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtratge i de manera contrastada en mitjans digitals com banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia o bases de dades especialitzades, etc., i registrar-la en paper de manera atenta o emmagatzemar-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p> <p>BL5.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva filtrant i compartint informació i continguts digitals i utilitzant les eines de comunicació TIC, servicis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p> <p>BL5.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus llicències.</p>	<p>CAA CSC</p> <p>CD</p> <p>CD CSC</p> <p>CD</p>
---	---	--

COMPETÈNCIES DEL CURRÍCULUM

CCLI: competència comunicació lingüística.

CMCT: competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.

CD: competència digital.

CAA: competència aprendre a aprendre.

CSC: competències socials i cíviques.

SIEE: sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

CEC: consciència i expressions culturals.